

[Edel Saunte.]

for, at der var en stærk relation mellem handlingen og mandens undladelse af at yde bistand.

Det har vist sig, at denne bestemmelse aldrig er blevet anvendt, og det må have sin naturlige årsag i dens formulering. Det er en kendt sag, at i hvert tilfælde en trediedel af samtlige ulovlige svangerskabsafbrydelser er fremkaldt på grund af mangel på økonomisk mulighed for at gennemføre svangerskabet. Det er derfor væsentligt, at loven indeholder et klart pålæg til den mand, der har besvangret kvinden, om at bistå hende, og at dette pålæg må understreges ved en brugbar straffebestemmelse. Det tror jeg ikke bestemmelsen er nu, og jeg håber, at vi i udvalget måske kan finde en formulering, der kan tilfredsstille både kravet om en brugbar regel og kravet om en juridisk rimelig relationsbestemmelse mellem handlingen og årsagen til afbrydelsen.

§ 11, der drejer sig om handel med genstande og stoffer, der kan forebygge svangerskab, indeholder ikke noget særlig nyt i forhold til den eksisterende lov, men jeg håber, den vil medvirke til, at der virkelig kommer en priskontrol, der er effektiv, og dernæst håber jeg, at man kan finde en formulering, der samtidig giver en rimelig kontrol med genstandenes og stoffernes effektivitet og kvalitet og muligheden for at forhandle dem. Der er sikkert ikke tvivl om, at de bestemmelser, vi har i øjeblikket, i nogen grad virker hemmende på salget, og jeg tror, det ville være lykkeligt, om vi kunne få en udvidelse af salget af præventive genstande for derigennem at opnå færre uønskede svangerskaber.

Lovforslaget tager ikke stilling til problemet om den sociale indikation. Jeg er, som det også fremgår af min underskrift på flertalsbetænkningen, enig i, at man ikke bør gå ind for en rent social indikation. Jeg tror, at man mister muligheden for at finde et klart kriterium, hvis man giver op overfor spørgsmålet om at binde indikationen til en sygelig tilstand hos kvinden eller hos faderen til barnet.

Jeg håber, at vi snart kan få gennemført loven, og at den ændrede fremgangsmåde, som lovforslaget går ind for, og som er i overensstemmelse med kommissionsforsla-

get, vil medvirke til, at disse sager bliver behandlet mere ensartet over hele landet, mere frivilligt, mere behageligt og mere humant for kvinderne.

Ellen Poulsen: Da svangerskabsloven i 1937 var til debat i det høje ting, var der skabt stor sensation om de problemer, den berørte, og det gav anledning til stærk diskussion og meningsudveksling ikke alene her i tinget, men også udover landet, på møder og i pressen.

Det lovforslag, som den højtærede justitsminister nu har fremsat, har ikke sat og vil sikkert heller ikke sætte sindene så stærkt i bevægelse, og man fik egentlig heller ikke det indtryk af ministerens fremsættelsestale, at det var en hjertesag for ham. Det var, som om ministeren netop ville pointere, at det statistiske materiale, der foreligger i dag for såvel lovlige som ulovlige svangerskabsafbrydelser, er så usikkert, at man måtte vente og se udviklingen an, før man gik til vidtgående ændringer af svangerskabsloven. Jeg er ikke uenig med den højtærede minister i dette synspunkt, men havde det så ikke været bedre og rigtigere, om man havde ventet med at ændre loven, til man havde et mere fast grundlag at bygge på?

Den stærke stigning i legale aborter i årene fra 1939 til 1952 synes jo nu at have kulmineret; i 1953 viste tallet en nedgang på 236 i forhold til det foregående år, og det ser ud til, at denne nedgang er fortsat i 1954. Hvad de illegale aborter angår, kan man regne med, at kurven nogenlunde følger de legale. Tallene her har jo altid været skønsmæssige, og man har jongleret med tal over en meget bred margin.

Da den forrige svangerskabskommission afgav betænkning i 1936, var det navnlig spørgsmålet om den såkaldte sociale indikation, der delte kommissionens medlemmer.

Man var enig på 3 punkter; for det første om den medicinske indikation, ifølge hvilken et svangerskab kunne afbrydes, når det var nødvendigt for at afværge alvorlig fare for kvindens liv eller helbred; for det andet om den eugeniske indikation, når barnet på grund af arvelige anlæg kunne blive lidende af sindssygdom, åndssvaghed eller anden alvorlig og uhelbredelig sygdom,